

Soumitra SHARMA*

SIZIF KREĆE NA DOKTORAT

SISYPHUS GOES FOR A Ph.D.

SAŽETAK: Grčka mitološka priča govori nam o kralju Sizifu koji je unaprijedio navigaciju i trgovinu, ali je bio gramziv i podmukao. Prema mitu, zbog zločina protiv bogova, Sizif je bio osuđen na vječni teški rad – frustrirajući, odnosno na guranje velikog kamena na vrh brda. Svaki put kada je Sizif s najvećim naporom i umorom došao na vrh brda, nesretni se kamen otkotrljaо natrag na dno. To je osudilo Sizifa na vječnost beskorisnih pokušaja i beskrajnih frustracija.

Ovaj kratki članak ima za cilj dati pregled razloga za stjecanje doktorata znanosti i osvrnuti se na pitanje teškog rada, napora i frustracija koje oni koji teže tom cilju moraju proći kako bi postigli svoju misiju. Očito, stjecanje doktorata znanosti je Sizifov posao.

KLJUČNE RIJEČI: doktorat znanosti, procesi obrazovanja

SUMMARY: The Greek mythical story tells us of the King Sisyphus who promoted navigation and commerce but was avaricious and deceitful. According to the myth, for a crime against the gods, Sisyphus was condemned to an eternity at hard labour – a frustrating one i.e. to roll a great boulder to the top of a hill. Every time Sisyphus, by the greatest of exertion and toil reached the top the darn thing rolled back down again. This consigned Sisyphus to an eternity of useless efforts and unending frustration.

This short article attempts to review the reasons for pursuing a Ph.D. degree and address the issue of toil, exertion and frustration that those aspiring have to pass through to accomplish their mission. Evidently, obtaining a Ph.D. degree is a Sisyphian task.

KEYWORDS: Ph.D. degree, educationl process

* Professor emeritus Soumitra Sharma, Ph.D., Juraj Dobrila University Pula, e-mail: soumitra-kumar.sharma@zg.t-com.hr

1. UVOD

Tijekom posljednjih nekoliko desetljeća došlo je do znatnog porasta broj doktora znanosti, ali i onih koji imaju želju steći doktorat znanosti (popularno znan kao dr.sc.). Danas sveučilišta proizvode velik broj različitih vrsta doktorata u različitim područjima. Zbog čega je stjecanje doktorata postalo tako popularno? Ozbiljnije razmišljanje o tom pitanju i traženje odgovora moglo bi polučiti sljedeće razloge:

- **Kontinuirani procesi obrazovanja:** neka sveučilišta u svijetu nude pogodnosti koje neprekidnim procesima obrazovanja automatski usmjeravaju kandidata do stjecanja doktorata znanosti, tako da se rigorozni ispit moraju polagati a rad mora pisati;
- **Osobne težnje:** vjeruje se da doktorat povećava društveni prestiž pojedinca i zadovoljava njegov/njezin ego, zbog čega mnogi ljudi žele proći kroz taj proces;
- **Karijerni uvjeti:** za akademski ili istraživački rad to je obično nužan uvjet u akademskom svijetu;
- **Profesionalne potrebe:** u određenim sektorima u istraživačkim institucijama ili velikim poduzećima osobe na visokim položajima obvezno moraju imati doktorate;
- **Čista genijalnost:** povremeno je, tijekom posljednjih stoljeća, doktorat dodjeljivan za inovativne znanstvene doprinose ili za pokazanu genijalnost ili mudrost; te kačno
- **Honoris causa:** popularno se dodjeljuje osobama za njihove iznimne doprinose u različitim područjima, uglavnom kao simbol društvenog poštovanja.

2. POVIJEST

Čini se da je tijekom trinaestog stoljeća zaživio sustav diploma na sveučilištima. Tri

1. INTRODUCTION

Over the last few decades there has been a great upsurge in the number of Ph.D. degree holders and also of those who want to pursue doctoral degrees (popularly known as Ph.D.). Universities today are churning out large number of various types of doctorates in variety of fields. Why is it so that the pursuance of a Ph.D. has become so popular? Upon a serious pondering over the issue and looking for answers one could think of the following reasons:

- **Continued educational process:** some universities in the world offer such facilities that through a continuous process of education automatically lead the candidate to end-up with a doctoral degree, so that rigorous course and written work has to be performed;
- **Personal aspirations:** it is widely believed that a doctorate enhances one's social prestige and satisfies an individual's ego, thus many people want to undergo through this process;
- **Career requirement:** for pursuance of an academic or a research career, usually, it is a necessary condition in the academic world;
- **Professional needs:** certain sectors in research institutions or large companies have made it mandatory for persons occupying senior positions;
- **Sheer genius:** occasionally, over the past centuries, a doctorate degree was awarded for a path-breaking scientific contribution or for individual's genius or wisdom; and finally an
- **Honoris causa:** is popularly awarded to people for their outstanding contributions in variety of fields, basically as a symbol of social respect.

2. HISTORY

During the thirteenth century a system of degrees seems to have come into being at the

razine diploma zajedničke svim sveučilištima bile su naučnik, diplomac (*bacalaureat*) i magistar (ponekad zvan Doktor ili Professor)¹. Naučnici su prisustvovali predavanjima i raspravljali o pitanjima koja su postavljana u školi, diplomac je bio student-učitelj koji je nastojao dobiti licencu za samostalno podučavanje. Magistarski stupanj bio je najviši na bilo kojem fakultetu, a dobivao se s obvezom predavanja na sveučilištu u trajanju dvije godine nakon dobivanja diplome². *Doktor*, poput *magistra* i *profesora*, izvorno nije značilo biti više od *učitelja* ili *učenog čovjeka*³. Sva tri termina stoga su na početku bili sinonimi, ali tijekom četrnaestog stoljeća titula *doktor* počela se, posebice u južnoj Europi, koristiti umjesto *magistra* kao glavna diploma na fakultetima kanonskog prava, civilnog prava i medicine, ali ne na teološ-

universities. The three grades common to all were those of Scholar, Bachelor, and Master (sometimes called Doctor or Professor)¹. The scholar attended lectures and argued on set questions in the schools, the bachelor was a student-teacher who was seeking to obtain a license to teach in his own right. The mastership was the highest grade in any faculty, and carried with it the obligation to lecture in the university for two years after inception². *Doctor*, like *Master* and *Professor*, originally meant no more than *teacher* or a *learned man*³. All three terms were thus at first synonymous, but during the fourteenth century the title *Doctor* began, particularly in southern Europe, to be used instead of *Master* for the chief degree in the Faculties of Canon Law, Civil Law and Medicine, but

¹ Doktorat (latinski termin *doctor*, pojavio se u srednjovjekovnoj Europi kao licenca za podučavanje na sveučilištu). Korijene mu je moguće naći u ranoj Crkvi kada se termin *doktor* odnosio na apostole, crkvene oce i druge kršćanske autoritete koji su podučavali i tumačili Bibliju. Pravo na dodjeljivanje *licentia docendi* originalno je bilo rezervirano za Katoličku crkvu, koja je od pristupnika zahtijevala da položi test, zakletvu vjernosti te da plati pristožbu. To je pravo ostalo povod nesuglasica između crkvenih vlasti i sveučilišta koja su se polako osamostaljivala, iako ga je Papa 1213. godine zajamčio Sveučilištu u Parizu dajući mu univerzalnu licencu za podučavanje (*licentia ubiquie docendi*). Međutim, dok je licenca i dalje pružala veći prestiž od naslova *Baccalaureus*, na kraju je reducirana na posredni korak između *magisterija* i *doktorata* koja su oba postala ekskluzivne kvalifikacije za podučavanje.

² O *licentia docendi* koja se, kao u Parizu, originalno uvijek tražila od kancelara katedrale, jer je on bio *magister scholarium* katedralne škole (vidi Edwards, poglavlje 3). Vlasnik diplome bio je onaj koji je ispunio zahtjeve kolegija za magistarski stupanj, ali se još nije kvalificirao za njega obaveznim akademskim radom.

³ F. K. von Savigny, iii. 151, § 77

¹ The doctorate (Latin term *doctor*, appeared in medieval Europe as a license to teach at a university). Its roots can be traced to the early Church when the term *doctor* referred to the Apostles, church fathers, and other Christian authorities who taught and interpreted the Bible. The right to grant a *licentia docendi* was originally reserved to the Catholic Church, which required the applicant to pass a test, to take an oath of allegiance, and pay a fee. This right remained a bone of contention between the church authorities and the slowly emancipating universities, but was granted by the pope to the University of Paris in 1213 where it became a universal license to teach (*licentia ubiquie docendi*). However, while the *licentia* continued to hold a higher prestige than the *Baccalaureus*, it was ultimately reduced to an intermediate step to the *Magister* and *doctorate*, both of which have now become the exclusive qualification for teaching.

² On the *licentia docendi* which, as at Paris, had originally always been sought from the chancellor of the cathedral, since he had been the *magister scholarium* of the cathedral school (see Edwards, chapter 3). The *licentiate* was one who had fulfilled the requirements of the course for the mastership, but who had not yet qualified for it by necessary regency.

³ F. K. von Savigny, iii. 151, § 77.

kim ili umjetničkim fakultetima⁴. Magisterij teologije je kasnije postao znan kao doktorat, osim u Francuskoj gdje je 1584. godine još nazivan magisterijem.

Sustav diploma na tri najstarija sveučilišta⁵ (Bologna, Oxford i Sorbonne) prihvatali su u manje ili više jednakom obliku sva kasnije osnovana sveučilišta. S vremenom su se pojavile razlike u različitim zemljama, od koji je nekoliko njih vrijedno spomena. Primjerice, u Francuskoj je *Bakalaureat društvenih znanosti* bila malo više od pravog javnog ispita, a *Magisterij umjetnosti* se dobivao nakon samo dvije godine studija filozofije⁶. U Engleskoj je *magisterij* postao svevažan i bez njega je bilo nemoguće postati članom sabora ili senata. U Italiji je doktorat postao gotovo nužnost za uspjeh u akademskom svijetu. U Njemačkoj je titula *Bakalaureat društvenih znanosti* nestala u šesnaestom stoljeću⁷, a *magistar* je uključen u novi naziv *doktor filozofije* koji je preuzeo njegovo mjesto⁸. Dosta rano je *Licenciatura* postao prava diploma Pravog fakulteta na francuskim sveučilištima.

Na svim sveučilištima je postojala razlika između *regenta* i *ne-regenta*, odnosno onih koji su aktivno sudjelovali u nastavnom

not in those of Theology and Arts⁴. Masters of Theology later became known as doctors except in France where as late as 1584 they were still called masters.

The system of degrees in the three oldest universities⁵ (Bologna, Oxford and Sorbonne) was accepted in more or less the same form by all universities subsequently founded. As time passed, differences occurred in various countries, a few of which are worth mentioning. For example, in France the degree *Bachelor of Arts* came to be little more than a first public examination, and the *Mastership in Arts* was gained after a mere two years study in philosophy⁶. In England the *Master of Arts* became all-important and without it a membership of Convocations or Senate was impossible. In Italy a doctorate became almost a necessity for success in the academic world. In Germany the *Bachelor of Arts* degree vanished in the sixteenth century⁷ and the *Mastership of Arts* was incorporated in the new title of *Doctor of Philosophy* which took its place⁸. Quite early the *licentiate* became an actual degree in the Faculty of Law at French universities.

In all universities a distinction existed between *Regents* and *Non-Regents* that is those actively engaged in the teaching work of their university and those who, having sat-

⁴ J. Launoy, str. 801

⁵ Neka od nastarijih sveučilišta su: Bologna (1088), Oxford (1096-1167), Sorbonne (1150-1260), Cambridge (1209-1231), Salamanaca (1218), Padova (1222), Napulj (1224), Siena (1240), Valladolid (1241), Macerata (1290), Coimbra (1290), Alcala (1293), Sapienza (1303), Perugia (1308), Firenca (1321), Pisa (1343), Prag (1348), Pavia (1361), Beč (1365), Heidelberg (1386), Ferrara (1391), Leipzig (1391), Rostock (1419), Catania (1434), Barcelona (1450), Glasgow (1451), Freiburg (1457), Basel (1460), Ludwig Maximilian's (1472), Tubingen (1477), Uppasala (1477), Copenhagen (1479), Genoa (1481) i Valencia (1499).

⁶ e.g. J. Nadal, p. 228

⁷ F. Paulsen, str. 39

⁸ J. von Aschbach, i. 76

⁴ J. Launoy, p. 801.

⁵ Some oldest universities are: Bologna (1088), Oxford (1096-1167), Sorbonne (1150-1260), Cambridge (1209-1231), Salamanaca (1218), Padua (1222), Napoli (1224), Siena (1240), Valladolid (1241), Macerata (1290), Coimbra (1290), Alcala (1293), Sapienza (1303), Perugia (1308), Firenca (1321), Pisa (1343), Praha (1348), Pavia (1361), Wien (1365), Heidelberg (1386), Ferrara (1391), Leipzig (1391), Rostock (1419), Catania (1434), Barcelona (1450), Glasgow (1451), Freiburg (1457), Basel (1460), Ludwig Maximilian's (1472), Tubingen (1477), Uppasala (1477), Copenhagen (1479), Genoa (1481) and Valencia (1499).

⁶ e.g. J. Nadal, p. 228.

⁷ F. Paulsen, p. 39.

⁸ J. von Aschbach, i. 76.

procesu na svojim sveučilištima i onih koji, nakon što su zadovoljili zahtjeve obaveznog akademskog rada, više nisu bili zaposleni u okviru javnog podučavanja, bilo zbog toga što to više nisu željeli ili zato što više nisu bili smatrani podobnjima za takav posao. Iako su ne-regenti imali pravo *ius suffragii*, regenti su dobivali veća prava i šire ovlasti.

Postepeno je pravilo prvenstva za fakultete i diplome zaživjelo i postalo je gotovo istovjetno na svim sveučilištima. Jedan *Zakon Sveučilišta u Beču iz 1389. godine* propisuje da se prvenstvo mora poštivati u procesiji tako da se prvo mora istaknuti barjak sveučilišta, zatim dolaze diplomirani umjetnici, zatim diplomirani liječnici koje slijede diplomirani pravnici, diplomirani teolozi, potom magistri, doktori medicine, doktori prava i doktori teologije uz koje su i plemnitiaši. Uz diplomante moraju ići grupe njihovih nastavnika, a s magistrima i doktorima njihovi mentorji⁹. Ovo je vrlo jasan primjer i vrlo je zanimljiv za objašnjenje položaja mentorija. Posebni statusi među studentima, poput plemića, stipendista i pučanina, prepoznati su na svim sveučilištima¹⁰.

3. DEFINICIJA I KRITERIJI

Doktorat znanosti (popularno zvan dr. sc.) je akademski ili profesionalni stupanj koji u većini zemalja kvalificira vlasnika za predavanje na sveučilišnoj razini u određenom području njegove ili njezine diplome, ili za rad u određenoj profesiji.

Još od srednjeg vijeka javlja se značajna evolucija i proliferacija broja i vrsta doktora-

isfied the requirements of necessary regency, were no longer employed in public lecturing, either because they did not wish to or were considered unsuitable. Although non-regents had the right of the *ius suffragii*, the regents gained greater rights and wider powers.

Gradually a rule of precedence for faculties and degrees came into being and was practically the same in every university. An *Act of the University of Vienna of 1389* gives orders for the precedence to be observed in processions. The banner of the university is to be carried first, then are to come Bachelors of Arts, then Bachelors of Medicine, followed by Bachelors of Law, the Bachelors of Theology, then Masters of Arts, Doctors of Medicine, Doctors of Law, and Doctors of Theology, Nobles walking with the Doctors. With Bachelors are to walk their group of Scholars and with Masters of Arts and Doctors their Licentiates⁹. This is a very clear example, and is particularly interesting as showing the position of licentiates. Among the students the separate status of nobleman, scholars, and commoners was commonly recognized at all universities¹⁰.

3. DEFINITION AND CRITERIA

A *doctorate* degree (popularly referred as a Ph.D.) is an academic or a professional degree that, in most countries, qualifies the holder to teach at the university level in the specific field of his or her degree, or to work in a specific profession.

Since the Middle Ages, there has been considerable evolution and proliferation in

⁹ S. Mitterdorfer, i. 49; za prvenstvo na Oxfordu 1432. god., S. Gibson, str. 239; te za isto u Parizu 1491. god. J. Launoy, str. 62

¹⁰ Za razlikovanje između pariških preddiplomaca koji su bili stipendisti (*Boursiers*) i živjeli od zaklada fakulteta te pučana (*Pensionnaires*) koji su samostalno plaćali studij (vidi A. Franklin, x. 30).

⁹ S. Mitterdorfer, i. 49; for precedence at Oxford in 1432, S. Gibson, p. 239; and for the same at Paris in 1491 J. Launoy, p. 62.

¹⁰ For the distinction at Paris between undergraduates who were scholars (*Boursiers*) and so lived on the foundation of a college, and commoners (*Pensionnaires*) who paid their own way (see A. Franklin, x. 30).

ta koje dodjeljuju sveučilišta diljem svijeta, a praksa se razlikuje od jedne zemlje do druge. I dok doktorski rad omogućuje pojedincu da ga se naziva *doktor*, korištenje titule se značajno razlikuje, ovisno o vrsti doktorskog rada i o zanimanju doktora.

Doktorati se obično dodjeljuju kandidatima koji su pokazali:

1. stvaranje i tumačenje novih znanstvenih spoznaja kroz originalno istraživanje ili druge vrste visoko naprednog proučavanja (u društvenim znanostima), čija kvaliteta zadovoljava kriterije anonimne recenzije, širi vidike discipline i zaslužuje objavljivanje;
2. sustavno stjecanje i razumijevanje znatne količine najnovijih dosega u nekoj akademskoj disciplini ili praksi neke struke;
3. generalnu sposobnost konceptualizacije, dizajna i implementacije projekta za generiranje novog znanja, primjene ili razumijevanja najnovijih dosega discipline, i za prilagodbu dizajna projekta u kontekstu nepredviđenih problema; te
4. detaljno razumijevanje primjenjivih tehniki za istraživanje i napredne akademiske istraživačke aktivnosti.

4. VRSTE DOKTORSKIH RADOVA

Različite vrste doktorskih radova koje se danas dodjeljuju mogu se klasificirati u četiri kategorije:

(a) Istraživački doktorat

Iako je istraživački doktorat gotovo univerzalno prihvaćen kao standardizirana kvalifikacija za akademsku karijeru, on je ipak relativno nova invencija. Dok je struktura doktorskih programa u SAD-u formalnija i kompleksnija nego u nekim drugim sustavima, istraživački se doktorat ne dodjeljuje za preliminarna napredna istraživanja koja vode do objave doktorske kandidature, već za uspješno završavanje i obranu nezavisnog istraživanja koje se objavljuje u obliku doktorske disertacije.

the number and types of doctorates awarded by universities throughout the world, and practices vary from one country to another. While a doctorate usually entitles one to be addressed as *doctor*, usage of the title varies widely, depending on the type of doctorate earned and the doctor's occupation.

Doctorates are usually awarded to candidates who have demonstrated:

1. the creation and interpretation of new knowledge, through original research or other advanced scholarship, of a quality to satisfy peer review, extend the forefront of the discipline, and merit publication;
2. a systematic acquisition and understanding of a substantial body of knowledge which is at the forefront of an academic discipline or area of professional practice;
3. the general ability to conceptualize, design and implement a project for the generation of new knowledge, applications or understanding at the forefront of the discipline, and to adjust the project design in the light of unforeseen problems; and
4. a detailed understanding of applicable techniques for research and advanced academic enquiry.

4. TYPES OF DOCTORATES

Looking at various types of doctorate degrees that are awarded today one can classify them into the following four categories:

(a) Research Doctorate

Although the research doctorate is almost universally accepted as the standard qualification for an academic career, it is a relatively new invention. While the structure of U.S. doctoral programs is more formal and complex than in some other systems, the research doctorate is not awarded for the preliminary advanced study that leads to doctoral candidacy, but rather for successfully completing and defending the independent research presented in the form of the doctoral thesis.

Kriteriji za dodjeljivanje istraživačkih doktorata ponešto se razlikuju diljem svijeta, ali obično se zahtjeva prijava originalnog istraživanja značajnog obima koje je proveo doktorski kandidat. To se može dogoditi u obliku teze ili disertacije, ili kao portfelj kraćih izvještaja o projektu. Prijavu obično ocjenjuje manji odbor sastavljen od stručnjaka koje imenuje sveučiliše, te često slijedi neka vrsta usmene obrane. U nekim zemljama (poput SAD-a) također se može javiti formalna komponenta održavanja nastave, obično na razini diplomskog studija u području koje se izučava, kao i usavršavanje u istraživačkoj metodologiji.

Istraživački doktorati dodjeljuju se kao znak prepoznavanja akademskog istraživanja koje je (barem u načelu) moguće objaviti u akademskim časopisima nakon anonimnih recenzija. U mnogim zemljama, uključujući SAD, dobivanje istraživačkog doktorata također zahtjeva uspješno savladavanje kollegija iznad razine magisterija. Najpoznatiji stupanj obrazovanja ove vrste, u anglofonom svijetu, je Ph.D.

(b) Doktorat struke

Termin *Doktorat struke* odnosi se na istraživačke doktorate koji su usmjereni na aplikativno istraživanje ili istraživanje koje se koristi za profesionalne svrhe. Doktorati struke pojavili su se u SAD-u s uvođenjem titule dr.med. na Sveučilištu Columbia 1767. godine te na Sveučilištu Yale 1961. godine. Doktorati struke dodjeljuju se u određenim područjima gdje je istraživanje znanstvenika usko vezano uz određenu profesiju, poput prava, medicine, socijalnog rada ili psihologije, itd.

Doktorat struke obično zahtjeva prijavu originalnog istraživanja znatnog obima poput onoga za znanstveni doktorat (dr.sc.). Međutim, to može biti i u obliku portfelja tehničkih izvještaja o različitim istraživačkim projektima koje je doktorski kandidat proveo, a ne samo u obliku jedne, duže monografske teze.

Criteria for the award of research doctorates vary somewhat throughout the world, but typically require the submission of a substantial body of original research undertaken by the doctoral candidate. This may take the form of a single thesis or dissertation, or possibly a portfolio of shorter project reports. The submission will usually be assessed by a small committee of examiners appointed by the university, and often an oral examination of some kind. In some countries (such as the US) there may also be a formal component of classes that are taught, typically consisting of graduate-level courses in the subject in question, as well as training in research methodology.

Research doctorates are awarded in recognition of academic research that is (at least in principle) publishable in a peer referred academic journals. In many countries, including the United States, earning a research doctorate also requires successful completion of a regimen of coursework beyond the Master's level. The best-known degree of this type, in the Anglophone world, is that of Ph.D.

(b) Professional Doctorate

The term *Professional Doctorate* is used to refer to research doctorates with a focus on applied research, or research as used for professional purposes. Professional doctorates originated in the United States with the introduction of the M.D. at Columbia University in 1767, and at Yale in 1861. Professional doctorates are awarded in certain fields where scholarly research is closely aligned with a particular profession, such as law, medicine, social work or psychology, etc.

Professional doctorate usually requires the submission of a body of original research of a similar length to a PhD thesis. However, this might be in the form of a portfolio of technical reports on different research projects undertaken by the doctoral candidate as opposed to a single, long monographic thesis.

Važna razlika koja se također može primijetiti jest da su tradicionalni doktorski programi uglavnom akademski orijentirani, dok u profesionalnom programu doktorski kandidat obično puno radno vrijeme radi za industrijskog sponzora na temama usmjerenim na primjenu, a koje su od izravnog interesa za partnersko poduzeće. Kandidat radi pod zajedničkim nadzorom sveučilišnih nastavnika i eksperata iz prakse.

(c) Viši doktorat

Viši doktorati dodjeljuju se kao znak priznanja za originalno istraživanje značajnog obima koje se provodilo tijekom nekoliko godina. Obično doktorski kandidat prijavljuje i zbirku prethodno recenziranih i objavljenih radova. Sveučilište potom imenuje odbor sastavljen od internih i vanjskih stručnjaka koji recenziraju rad i odlučuju o tome zaslužuje li kandidat doktorat temeljeno na prednoj prijavi.

U nekim zemljama, posebice u Velikoj Britaniji, Irskoj, Australiji, skandinavskim zemljama, Rusiji i nekim srednjoeuropskim zemljama postoji viši red istraživačkih doktorata dodijeljenih na temelju formalno prijavljenog portfelja objavljenih istraživanja vrlo visokog standarda. Ti primjeri uključuju diplomu doktora znanosti (DSc/ScD) i doktore pismoslovja (DLitt/LittD) koji se javljaju u Velikoj Britaniji, Irskoj i nekim zemljama Commonwealth-a, kao i tradicionalne doktorate u Skandinaviji.

Francuska, njemačka i poljska *habilitacija* (formalna profesionalna kvalifikacija s tezom i ispitom) obično se svrstavaju u ovu kategoriju. Međutim, u nekim njemačkim pokrajinama, ‘die Habilitation’ nije akademski stupanj, već profesionalno certificiranje (*facultas docendi*) kojim se utvrđuje da određena osoba posjeduje sve kvalifikacije za samostalnu nastavu na njemačkim sveučilištima¹¹. U drugim njemačkim pokrajinama

An important difference that can also be noted is that the traditional Ph.D. programs are mostly academic-oriented, whereas, in a professional programme the doctoral candidate typically works full-time for an industrial sponsor on application-oriented topics of direct interest to the partner company and is jointly supervised by university faculty members and company employees.

(c) Higher Doctorate

Higher doctorates are awarded in recognition of a substantial body of original research undertaken over the course of many years. Typically the doctoral candidate will submit a collection of work which has been previously published in a peer-refereed context. The university then assembles a committee of academics both internal and external who review the work submitted and decide on whether the candidate deserves the doctorate based on the submission.

In some countries, especially the UK, Ireland, Australia, Scandinavian nations, Russia and some Central European countries, there is a higher tier of research doctorates, awarded on the basis of a formally submitted portfolio of published research of a very high standard. Examples include Doctor of Science (DSc/ScD) and Doctor of Letters (DLitt/LittD) degrees found in the UK, Ireland and some Commonwealth countries, and the traditional doctorates in Scandinavia.

The French, German and Polish *habilitation* (a formal professorial qualification with a thesis and an exam) is commonly regarded as belonging to this category. However, in some German states, the Habilitation is not an academic degree, but rather a professorial certification (*facultas docendi*) that the person concerned holds all the qualifications needed to teach independently at a German university¹¹. In other German states, the *Ha-*

¹¹ Habilitacija dokazuje/pokazuje znanja nezavisnog i temeljitog istraživanja, iskustvo u po-

¹¹ The *habilitation* demonstrates independent and thorough research, experience in teaching and lecturing, and, more recently, the ability to generate

ma habilitandu se dodjeljuje formalna titula *Dr.habil.* U nekim slučajevima dodjeljivanja takovih titula, vlasnik diplome može dodati *habil.* uz svoj istraživački doktorat, poput *Dr. phil. habil.* ili *Dr.rer.nat.habil.* Francuski je akademski sustav ranije imao više doktorate zvane *državni doktorat (doctorat d'État)*, ali oni su 1984. godine zamjenjeni titulom *habilitation*.

Većina sveučilišta dozvoljava kandidaturu za doktorat samo diplomantima i/ili sveučilišnim nastavnicima s određenim brojem godina rada na visokom učilištu. Najčešći doktorati ove vrste su oni u području bogoslovija, prava, civilnog prava, glazbe, itd.

(d) Počasni doktorat

Mnoga renomirana sveučilišta diljem svijeta dodjeljuju osobama titulu *honoris causa* za njihove iznimne doprinose. Ponekad se dodjeljuju i ljudima za njihov doprinos u društvenom ili javnom životu.

Diljem svijeta postoje različite vrste istraživačkih (akademskih), profesionalnih ili viših doktorata koje dodjeljuju sveučilišta i istraživački instituti. Neke od uobičajenih titula, između mnogih drugih, su sljedeće:

Doktor biblijskih studija (DBS)

Doktor graditeljstva (DBEnv)

Doktor poslovne administracije (DBA): neki fakulteti poslovne ekonomije u Velikoj Britaniji, Europskoj uniji, Južnoj Africi i Australiji

Doktor edukacije (Ed.D.): zemlje Commonwealth-a

dučavanju i predavanju te, u posljednje vrijeme, sposobnost pridobivanja sredstava u okviru područja istraživanja. Habilitacija se smatra višom post-doktorskom kvalifikacijom, mnogo godina nakon istraživačkog doktorata te može biti uvjet za zvanje docenta ili profesora u Njemačkoj. Sličan je sustav tradicionalno zadržan u Rusiji. Njihova akademska titula *doktor nauk* najveći je akademski stupanj.

habilitand is awarded a formal *Dr.habil.* degree. In some cases where such degrees are awarded, the holder of the degree may add *habil.* to his or her research doctorate such as *Dr. phil. habil.* or *Dr.rer.nat.habil.* The French academic system used to have a higher doctorate, called *State doctorate (doctorat d'État)*, but it was superseded by the habilitation in 1984.

Most universities allow doctoral candidacy only to those holding a degree (Bachelor/ Master) and/or to academic staff with a minimum standing of a certain number of years. The most common doctorates of this type are those in Divinity, Law, Civil Law, Music etc.

(d) Honorary Doctorate

Many reputed university round the globe award the *honoris causa* degrees to people for their outstanding contribution. Sometimes it is also awarded to people for their contribution to social and public causes.

Around the world there are various types of research (academic), professional or higher doctorate degrees that are awarded by the universities and research institutes. Some of the common degrees, among many others, are listed below:

Doctor of Biblical Studies (DBS)

Doctor of Built Environment (DBEnv)

Doctor of Business Administration (DBA): Some Business Schools in UK, EU, S. Africa and Australia

Doctor of Education (Ed.D.): Commonwealth countries

Doctor of Engineering: (US, UK, Japan, South Korea)

funding within the area of research. The *habilitation* is regarded as a senior post-doctoral qualification, many years after the research doctorate, and can be necessary for a Privatdozent or professor position in Germany. A similar system traditionally holds in Russia. Their academic degree *doktor nauk* is marked the highest academic degree.

Doktor inženjerstva: SAD, Velika Britanija, Japan, Južna Koreja	Doctor of Information Security (DInfoSec): US
Doktor informatičke sigurnosti (DInfoSec): SAD	Doctor of Letters (DLitt/LittD): UK, Ireland
Doktor pismoslovija (DLitt/LittD): Velika Britanija, Irska	Doctor of Medicine (MD): US and Canada
Doktor medicine (MD): SAD i Kanada	Doctor of Philosophy (D.Phil.): University of Oxford
Doktor filozofije (D.Phil.): Sveučilište u Oxfordu	Doctor of Psychology (Psy.D.): US Medical Schools
Doktor psihologije (Psy.D.): medicinski fakulteti u SAD-u	Doctor of Clinical Practice (DClinP): US Medical Schools
Doktor kliničke prakse (DClinP): medicinski fakulteti u SAD-u	Doctor of Public Administration (DPA): Schools of Public Administration
Doktor javne administracije (DPA): škole javne administracije	Doctor of Sacred Theology (DST): Catholic Pontifical Universities and Faculties
Doktor svete teologije (DST): katolička pontifikalna sveučilišta i fakulteti	Doctor of Science (DSc/ScD): UK, Ireland and in some Commonwealth countries
Doktor znanosti (DSc/ScD): Velika Britanija, Irska i u nekim zemljama Commonwealth-a	Doctor of Social Science (DSocSci): In Central European countries
Doktor društvenih znanosti (DSocSci): u srednjoeuropskim zemljama	Doctor of Social Work (DSW): Indian Schools of Social Work
Doktor socijalnog rada (DSW): Indijska škola socijalnog rada	Doctor of Strategic Leadership (DSL): US
Doktor strateškog vodstva (DSL): SAD	Doctor of Theology (Th.D): University of Toronto and Harvard Divinity School
Doktor teologije (Th.D): Sveučilište u Toronatu i Harvard Divinity School	<i>Doctor rerum naturalium</i> (Dr.rer.nat.): Germany
<i>Doctor rerum naturalium</i> (Dr.rer.nat.): Njemačka	Doktor-Ingenieur: Germany
Doktor-inženjer: Njemačka	

5. PRAVNI OKVIR

Svi odgovori na pitanja u vezi doktorata određeni su obrazovnim zakonima i propisima neke zemlje. U osnovi, ti zakoni i propisi odnose se na uvjete podobnosti¹², minimalne akademske i druge zahtjeve, administrativ-

5. LEGAL FRAMEWORK

All related questions regarding a doctoral degree are subject to a country's educational laws and the statutory rules. In principle, these laws and regulations address the eligibility conditions¹², minimum academic and other requirements, administrative procedures, recognition of the degrees, etc. Usually, in most universities around the world doctoral candidates are required to possess a Master's degree or equivalent.

¹² Uočite da Sveučilište Oxford nije prihvaćao ženske znanstvenice do 1920. godine, a nije omogućavao doktorat znanosti ženskim studentima do 1926. godine.

¹² Note that Oxford University did not accept female scholars until the year 1920, did not grant a Ph.D. to a female student until 1926.

ne procedure, priznavanje titula, itd. Na većini sveučilišta diljem svijeta od doktorskih se kandidata zahtjeva posjedovanje titule magistra ili ekvivalenta te titule. Tijekom posljednjih četvrt stoljeća većina sveučilišta u Europskoj uniji uvela je minimalnih 3 godine nastavnog i istraživačkog programa na doktorskom studiju. Međutim, postoje varijacije u minimalnom vremenu koje se zahtjeva za završetak istraživanja za doktorski rad, te može trajati samo tri godine nakon dobivanja magisterija, iako nije neuobičajeno da doktorskom kandidatu zatreba šest, pa i više godina za završetak studija. Ti programi su zamišljeni kao nastavak redovnog nastavnog procesa, za razliku od tradicionalnog doktorskog rada kao vrhunca istraživanja. Europske institucije (npr. EDAMBA) ulažu mnoge napore kako bi se postigla usuglašnost različitih aspekata doktorata.

Tijekom drugog semestra istraživački odbor fakulteta obično dodjeljuje mentora na disertaciju. Nadzor, praćenje, vođenje, metoda odabira mentora te obveze mentora i studenta regulirani su pravilima sveučilišta. Mentor i doktorski kandidat trebali bi biti u kontaktu tijekom cijelog razdoblja studiranja. Dužnost mentora je pomoći kandidatu u odabiru teme istraživanja, kreiranju prijave, traženju i proučavanju literature, te čitanju i komentiranju skice rada.

6. UOBIČAJENA PROCEDURA

Proceduru i zahtjeve za odobrenje teme istraživanja obično propisuje Sveučilište.

Podrazumijeva se da prije nego što se kandidati prijave za odobrenje teme, on/ona mora položiti sve definirane ispite predviđene doktorskim programom, prijaviti nakon konzultacija s mentorom prijedlog teme, te ju javno obraniti.

Konzultirajući se s mentorom doktorski kandidati pripremaju skice prijedloga svojih istraživanja. Proces odobrenja istraživanja obično dugo traje, prosječno 3-6 mjeseci, jer

During the last quarter of a century, most universities in the EU have introduced a minimum of 3 year teaching-cum-research programmes of doctoral studies. However, the minimum time required to complete a research Ph.D. varies, and may be as short as three years after a master's degree education, although it is not uncommon for a doctoral candidate to take up to six years and more to complete the studies. These programmes are visualised as a continuation of regular educational process, as against the traditional Ph.D. as an apex of research. Efforts through European institutions (e.g. EDAMBA) are being made to bring uniformity in various practices of the award.

Usually, during the II semester research committees of the schools appoint a thesis supervisor (mentor). Thesis supervision, monitoring, guidance, method of selecting mentors, duties of the mentors and the students are regulated by university rules. The Mentor and the Doctoral Candidate are supposed to be in constant touch throughout the study period. It is the duty of the mentor to help the candidate to select a subject of research, in drafting the proposal and researching the literature, as well as to read and comment the drafts of the written work.

6. THE USUAL PROCEDURE

The procedure and requirements for the research subject approval are usually laid down by the University.

It is understood that before a candidate applies for subject approval, he/she must clear all specified exams envisaged by the doctoral programme, submit in consultation with the supervisor the draft proposal, and publicly defend it.

In consultation with the supervisor the doctoral candidates prepare their draft proposal of research. The research approval process is usually time-consuming and it generally takes 3-6 months, because research

teme istraživanja moraju biti formalno odobreni od strane istraživačkih odbora, senata, itd.

Možemo spomenuti sljedeće neophodne faze u pripremi skice prijave:

• *Dubinsko istraživanje*

Doktorski kandidat mora naći neistraženu i izvornu temu te tražiti dostupnu širu literaturu (časopise, knjige i dostupnost podataka, itd.); intenzivno pročitati relevantnu literaturu.

• *Skiciranje preliminarnog koncepta*

Obično kreiranje sinopsisa prijedloga istraživanja može krenuti sljedećim smjerom:

(a) kandidat mora odabrati naslov istraživanja. On bi trebao biti što kraći (uobičajena praksa je da sadrži najviše 11 riječi). Trebao bi biti jezgrovit i razumljiv sam po sebi te održavati sadržaj budućeg istraživanja;

(b) kandidat bi trebao tražiti budućeg mentora koji je kompetentan u području i prepoznat kao netko tko bi mogao biti mentor. Kandidat bi trebao s mentorom raspraviti svoje ideje prije no što nastavi pripremati prijedlog prijave;

(c) svaki prijedlog prijave treba sadržavati barem sljedeće elemente: *cilj* istraživanja (odnosno zbog čega se mora provesti istraživanje u odabranom području); *trenutačno stanje istraživanja na odabranu temu* (odnosi se na glavna istraživanja u tom području i u okviru te teme); *definiranje hipoteze (hipoteza)* (tj. što se želi dokazati budućim istraživanjem); *metodologija* (kako bi se postavljene hipoteze testirale – kvalitativni i kvantitativni alati, određivanje atributa, prikupljanje podataka (istraživanje ili podaci objavljeni u bazama podataka, itd.)); *očekivani rezultati istraživanja*; i popis uže i šire *literature*. Sve muke koje kandidati prolaze tijekom ovog procesa isplate se jer je dobra prijava trećina doktorskog rada.

• *Savjetovanje*

Prvi prijedlog nikada nije konačan. On zahtijeva dorađivanje koje nije moguće bez

topics need a formal approval of Research Committees, Senate, etc.

We could mention the following essential phases in the preparation of a draft proposal:

• *Deep Search*

A doctoral candidate must search for an untapped and virgin topic and look for available wider literature (journals, books, and availability of data, etc); read intensively the relevant literature.

• *Drafting preliminary synopsis*

Usually the drafting of a synopsis for the research proposal may take the following course:

(a) the candidate must select a title for the research. It should be as short as possible (universal practice is a maximum of 11 words). It should be brief and self-explanatory reflecting the content of the future study;

(b) the candidate should look for a prospective supervisor who is competent in the field and recognised as to be a supervisor. The applicant should discuss the ideas with the supervisor before proceeding to prepare a draft proposal;

(c) any draft proposal should contain at least the following elements: *objective* of research (i.e. why should the study be undertaken of the chosen subject); *current state of research on the subject* (refers to major studies in the field and upon the subject.); *defining hypothesis(es)* (i.e. what one wants to prove by the prospective research); *methodology* (how one would want to test the posed hypothesis – qualitative and quantitative tools, determining attributes, data collection (survey, or published data base, etc.)); *expected research results*; and a list of broad and narrow *literature*. All the trouble one takes in this process is worth, because a good draft is 1/3 of the Ph.D.

• *Consultations*

The first draft is never the final. It requires polishing which is not possible with-

pomoći mentora jer on ima znanje i iskustvo. Dobar mentor može pomoći doktorskom kandidatu da ne skrene s pravog puta i da ne troši vrijeme na nebitne stvari¹³.

• Javna prezentacija

Obično je praksa diljem svijeta da se od doktorskih kandidata zahtijeva javna prezentacija njihovih prijedloga istraživanja. To se obično održava pred povjerenstvom sastavljenim od znanstvenika iz povezanih područja; te konačno

• Odobrenje teme

Ono je više ili manje administrativna procedura koja uključuje različita akademска tijela: odbore, povjerenstva, vijeće, senat, itd. Nakon što je tema istraživanja odobrena, kandidat može početi raditi na svojoj disertaciji.

7. DR.SC. U TURIZMU

Turizam je kao fenomen, u godinama nakon Drugog svjetskog rata, sa svojim rastom kao (društveno-ekonomskog) aktivnost i kao područje istraživanja iznenadio intelektualce pokazavši se fascinantnim područjem

¹³ U ovom kontekstu moguće je citirati priču iz epske indijske *Mahabharate* o Arjunu (učeniku) i *Dronacharyji* (učitelju). Priča ide ovako... Jednog dana Dronacharya je pozvao sve svoje učenike da se okupe oko njega na natjecanju iz strjeljaštva. Postavio je lažnu pticu na granu drveta kao metu koju treba pogoditi. Od kandidata se tražilo da pogode ptice oko. Dronacharya je svakog kandidata pitao što vidi prije nego što je zapucao. Svi su odgovorili nabrajajući različite vrste detalja, samo nisu spomenuli pticu. Kada je došao red na Arjuna (junak epa), odgovorio je učitelju da ne vidi ništa osim ptičjeg oka. Dronacharya je potom zatražio od Arjuna da zapuca. Naravno, Arjun je pobjednik.

Pouka koja bi se trebala naučiti iz ove priče je: Nemojte skrenuti sa smjera i gubiti vrijeme na detalje. Usredotočite se na metu koju ciljate.

out a mentor's assistance because he has the expertise and experience. A good mentor can help the doctoral candidate not to drift away from the course and waste time on terriaries¹³.

• Public presentation

Usually it is a worldwide practice that doctoral candidates are required to make a public presentation of their research proposal. This is usually in front of a panel of academics from related fields; and finally the

• Subject approval

Which is more or less an administrative procedure involving various academic bodies: committees, boards, council, senate etc. After the research subject has been approved the candidate is set to work on the dissertation.

7. Ph.D. IN TOURISM

Tourism as a phenomenon of the post WWII years with its growth as an activity and as a field of research has surprised intellectuals by providing a fascinating field of research to a variety of scientists e.g. an-

¹³ In this context one can cite a story from the Indian epic *Mahabharata* that of Arjun (pupil) and Dronacharya (the teacher). The story goes like this...

One day Dronacharya invites all his students to gather around him for a competition in archery. He places a dummy bird on a branch of a tree as the target to be hit. Candidates are required to hit at the birds eye. Dronacharya now asks each candidate before taking a shot what he sees. Everybody replies narrating all sorts of details but mentioning the bird. When the turn comes to Arjun (hero of the epic), he tells the teacher that he sees nothing but the bird's eye. Dronacharya now asks Arjun to shoot. Naturally, Arjun is the winner.

The lesson from the story to be learnt is: Do not drift away from the course and waste time over details. Focus on the target that you have aimed for.

istraživanja za razne znanstvenike, poput antropologa, arheologa, ekonomista, psihologa, sociologa, ekologa, geografa i mnogih drugih. Prirodno, sveučilišta diljem svijeta uvela su djelomične ili integrirane kolegije, ali budući da je turizam postao spoj različitih područja znanosti i sektora ekonomije, istraživačke aktivnosti u turizmu su disperzirane te stoga još ne postoji dokaz da je bilo gdje do sada dodijeljena diploma za integrirano/interdisciplinarno istraživanje. Možda se, u dogledno vrijeme, kao i u drugim akademskim i profesionalnim područjima dogodi da će se dodjeljivati diploma dr.sc. u turizmu.

Međutim, možemo spomenuti da dr.sc. u bilo kojem području turizma nije ni po čemu različit u svojoj proceduri ili kriterijima nego u bilo kojem drugom području. Sveučilišta primjenjuju opća pravila za doktorska istraživanja u svim područjima, uključujući i turizam.

8. NEKE POUKE IZ PRAKSE

- * Čovjek teži vrhovima planina, a često sleti na krtičnjak
Pouka: Stoga, budite skromni u pristupu.
- * Gomilanje nedoumica i frustracije za vrijeme traženja literature.
Pouka: Zadržite motivaciju.
- * Mentorji često nisu previše od pomoći. Oni dobri su "rijetke ptice". Mentorji su ili prezahtjevni ili besmisleno opušteni. Ljutnja i frustracije kandidata često se reflektiraju/iskazuju u korištenju ružnih izraza.
Pouka: Budite strpljivi.
- * Pisanje disertacije obično zahtijeva mnogo vremena provedenog u razmišljanju nad knjigama, člancima i računalom. Dnevni raspored se sastoji od pisanja, kopiranja, premještanja, brisanja ili ponovnog ispisivanja izgubljenog teksta. Prijatelji i obitelj pate. Kandidat je stalno nezadovoljan onim što je napisao. Ponavlja proceduru *n*

thropologists, archaeologists, economists, psychologists, sociologists, ecologists, geographers, and many others. Naturally, universities have introduced partial or integrated courses of study around the world, but since, tourism is an amalgamation of differing fields of sciences and the sectors of the economy, research activity in tourism is dispersed and thus far there is no evidence of an integrated/interdisciplinary research degree being awarded anywhere. May be, in a due course, like in other academic or professional fields, we may have people holding Ph.D. degrees in Tourism.

However, we may mention that a Ph.D. in any particular field of tourism is by no means different in procedure or criteria than in any other field. Universities apply universal rules for a doctoral research in all fields including Tourism.

8. SOME LESSONS FROM EXPERIENCE

- * One aspires for the mountain top and often lands on the mole hill.
Lesson: Thus, be modest in approach.
- * Accumulation of confusion and frustration while searching for literature.
Lesson: Keep up the drive.
- * Supervisors often not very helpful. Good ones are 'a rare bird'. Supervisors are either too demanding or uselessly easy-going. Candidate's anger and frustration is reflected in often used foul words.
Lesson: Be patient.
- * Thesis writing usually requires long hours pondering over books, articles, and computer. Type, copy, paste, delete or rewrite lost the text is order of the day. Friends and family suffer. Invariably a candidate is not satisfied with what has been done that far. One has to repeat the procedure *n*-times and then go to Supervisor (who admires your work and gives

puta pa tada se odlazi mentoru (koji se divi vašem radu i daje nove prijedloge kako poboljšati rad, ili kaže da nije prikladan i želi da se sve prepravi). Tada opet piše i pokušava zadovoljiti mentorove želje jer je on partner u procesu i loptica će uvijek biti u njegovom kutu.

Pouka: Ne odustajte.

- * Radi se o ambiciji, misiji i stoga treba održavati korak poput Sizifa, jer u konačnici će kandidat biti sretan kada *uspinjanje ka visinama ispunjava srce radošću* i kada diploma bude uručena.

Pouka: Napokon je uspjelo!

9. ZAKLJUČAK

Proces stjecanja doktorata dugotrajan je i naporan te ga se može nazvati sizifovskim – jer kandidat mnogo puta ima osjećaj da je došao do kraja, ali ipak kraj je još uvijek jako daleko. Završni detalji na disertaciji uvijek trebaju još malo rada da bi bili gotovi. Usprkos tome, radom se mora nastaviti do konačnog stjecanja tog akademskog stupnja.

Iz gore navedenog mita mogu se izvući dva glavna zaključka: (1) da ljudi više rade kada se čini da njihov rad ima više smisla, te (2) da ljudi podcjenjuju povezanost između smisla i motivacije. Stoga upravo revan rad i strastvena motivacija dovode do konačnog cilja – stjecanja doktorata.

Kakogod, trebamo poput Sizifa zamisliti da biti sretan znači da je i *samo uspinjanje ka visinama dovoljno za ispunjenje vlastitog srca*.

LITERATURA - REFERENCES

1. Chynoweth, P. (2006) ‘Professional Doctorate in the Built Environment’. BEECON, London,
2. Edwards, K. (1967) *The English Secular Cathedrals in the Middle Ages*. New

further suggestion to improve upon it, or calls it unsuitable and wants it to be re-done). One does it again and tries to satisfy the mentor’s whims because he is a partner in the process and the ball is always going to be in his court.

Lesson: Keep beating the drum.

- * It is one’s ambition, one’s mission, and thus the pace has to be kept up like Sisyphus, because ultimately one would be happy as the *struggle towards the heights that will fill the heart with joy*, when the degree is conferred upon.

Lesson: One has finally got it!

9. CONCLUSION

The process of earning a Ph.D. degree is lengthy and cumbersome and thus can be called a Sisyphusian – because many times the candidate has a feeling that the end is reached, and yet it is still far a long away. Always, final touches to the dissertation need a little more to be done. Nevertheless, the work has to continue until finally the degree is obtained.

Two main conclusions from the above mentioned myth can be drawn: (1) that people work harder when their work seems more meaningful, and (2) that people underestimate the relationship between meaning and motivation. Thus it is the zealous hard work and passionate motivation that leads to the final goal – earning a Ph.D.

However, we should imagine like Sisyphus being happy as the *struggle itself towards the heights is enough to fill one’s heart*.

- York: Barns & Noble. Franklin, A. *La Vie privée d'autrefois....* Paris: E. Plon.
3. QAA (2008) *Framework for Higher Education Qualifications in England, Wales and Northern Ireland*. Annex 1, Mansfield: Linney Direct.

4. Gibson, S. (ed.) (1931) *Statuta Antiqua Universitatis Oxoniensis*. Oxford: Clarendon Press de Ridder-Symoens, H. (1992) *Universities in the Middle Ages*. Vol. 1, Cambridge University Press.
5. Graham, E. (2007) ‘The Professional Doctorate in Practical Theology: An Idea Whose Time Has Come?’, *International Journal of Practical Theology*, 10:2, 298–311
6. Hargreaves-Mawdsley, W. (1963) *The History of Academical Dress in Europe Until the End of the Eighteenth Century*. Oxford: OUP.
7. Launoy, J. (1689) *Epistolae omnes*. Canterbury.
8. Lewis, H. D. (1985) *The French Education System*. London: Routledge.
9. Mitterdorfer, S. (1724) *Conspectus Historia universitatis Viennensis*. Vienna: Maria Teresa Voigt.
10. Nadal, J. C. (2010) *Histoire de l' Université de Valence*. Charlston (SC): Nabu Press.
11. Paulsen, F. (1908) *The German Universities*. London: T. Fisher/Unwin.
12. Verger, J. (1999) ‘Doctor, doctoratus’, *Lexikon des Mittelalters*. Stuttgart: J.B. Metzler, pp. 1155–1156.
13. _____, ‘Licentia’, *Lexikon des Mittelalters*. Stuttgart: J.B. Metzler, pp. 1957–1958.
14. von J. Aschbach (1877) *Geschichte der Wiener Universität*. Wien: Verlag der k.k. Universität.
15. von F. Savigny (1839) *Histoirie du Droit Romain au Moyen-age*. Paris: Charles Hingray. 12-13, September 2006.

Primljeno: 3. listopada 2014. /

Submitted: 3 October 2014

Prihvaćeno: 3. studenog 2014. /

Accepted: 3 November 2014

UPUTE AUTORIMA ZA PISANJE RADOVA

Uvjeti prihvatanja radova. *Acta Turistica* je znanstveni časopis koji objavljuje radove koji proučavaju različite aspekte turizma, poput opće ekonomije, geografije, sociologije, menadžmenta, marketinga, poduzetništva, finansija, itd. Svi radovi moraju biti odobreni od strane uredništva, a šalju se na dvije anonimne recenzije. Svi se radovi kategoriziraju, i to kao: izvorni znanstveni članci, prethodna priopćenja, pregledni članci, izlaganja (referati) sa znanstvenih skupova ili stručni članci.

Jezik. Autori iz Hrvatske svoje radove dostavljaju na hrvatskom i engleskom jeziku. Autori iz inozemstva svoje radove dostavljaju na engleskom jeziku. (Radove treba pisati na korektnom engleskom jeziku - prihvatljiv je američki ili britanski stil pisanja, ali ne i njihovo ispreplitanje.)

Izgled rada. *Dužina teksta:* najviše 7.000 riječi (uključujući tablice, prikaze i popis literature); *Naslovna stranica* treba sadržavati: ime i prezime autora, funkciju odnosno zvanje, naziv institucije ili organizacije u kojoj je autor zaposlen, adresu i e-mail te naziv rada; *Veličina fonta:* Times New Roman 12 (tablice 10), obostrano poravnjanje; *Format:* margine 2,54 cm, prored 1,5; *Sažetak:* Autor/i trebaju priložiti sažetak koji sumira glavne teze u radu (najviše 150 riječi) te popis ključnih riječi; *Citiranje:* članci objavljeni u *Acta Turistica* trebaju koristiti harvardski stil citiranja.

Etika u objavljivanju radova. Razmatrat će se isključivo oni radovi koji nisu bili prethodno objavljeni.

Kontakt za predaju radova. Radovi se šalju elektronski na e-mail adresu glavne urednice, prof. dr. sc. Nevenke Čavlek - ncavlek@efzg.hr

INSTRUCTIONS TO AUTHORS

Terms of acceptance. *Acta Turistica* publishes manuscripts dealing with various aspects of the tourism phenomenon in the fields of economy, geography, sociology, management, marketing, entrepreneurship, finance, etc. All manuscripts are subject to editorial approval and are refereed through a double-blind process. All contributions will be categorized as: original scientific papers, preliminary communications, review, conference papers, and professional papers.

Language: Authors from Croatia are required to submit their manuscripts in Croatian and English. International authors are required to send their manuscripts in English and they will be subsequently translated into Croatian. (Please write your text in good English – American or British usage is accepted, but not a mixture of these.)

Layout guidelines. *Manuscript length:* up to 7,000 words (including tables, figures, and references); *Title page:* Please include your full name, present position and qualifications, the institution or organization affiliated, address and email, and the title of the paper; *Font size:* Times New Roman 12 (Tables, 10), both-side alignment; *Format:* Margins 2.54 cm all around, spacing 1.5 (tables single); *Abstract:* Please supply an abstract summarizing the main point of your article in up to 150 words and a list of key words; *Reference style:* *Acta Turistica* follows the Harvard referencing style.

Ethics in publishing. Only the manuscripts which have not previously been published may be considered.

Contact details for submission. Please send your manuscripts to *Acta Turistica* electronically to the Editor-in-Chief, Professor Nevenka Čavlek at ncavlek@efzg.hr

